

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД «ЗАПОРІЗЬКА МЕДИЧНА АКАДЕМІЯ
ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ МОЗ УКРАЇНИ»**

**АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ
МЕДИЧНОЇ НАУКИ
ТА ПРАКТИКИ**

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

ВИПУСК 82

ТОМ 1

КНИГА 2

Запоріжжя, 2015

С.М. Малахова

*Запорізький державний медичний університет
Кафедра фізичної реабілітації, спортивної медицини,
фізичного виховання і здоров'я*

КРЕДИТНО-МОДУЛЬНА СИСТЕМА НАВЧАННЯ: МОЖЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ОРІЄНТАЦІЇ СТУДЕНТІВ

Ключові слова: вища медична освіта, мотивація учбової та професійної діяльності, студентський науковий гурток.

Відомо, що рівень життя в державі забезпечується інтелектуальним розвитком суспільства, тому удосконалення системи вищої освіти в Україні є невід'ємною складовою розвитку нашої країни [4, с. 138, 8, с. 3]. Інтеграційні процеси, що відбуваються в галузі освіти країн-учасниць Болонського процесу, базуються на спільних критеріях і стандартах і спрямовані на підвищення конкурентноспроможності національних систем освіти і забезпечення мобільності студентів і викладачів [10, с. 156].

Включення вищої медичної школи до європейського освітнього простору є складним процесом, який потребує вирішення великої кількості проблем як на державному рівні, так і в кожному окремому вищому медичному навчальному закладі [3, с. 2].

Забезпечення високої якості підготовки фахівців, визнання країнами-учасниками Болонського процесу дипломів про вищу освіту, сприяння мобільності студентів – найважливіші завдання вітчизняної системи освіти. Однією з умов конкурентноспроможної вищої медичної освіти є стимулювання клінічного мислення студентів, застосування міждисциплінарних підходів при наділенні їх знаннями, вміннями, навичками [5, с. 20, 6, с. 47]. Отже, мета сучасного медично-освітнього процесу – виховання компетентного лікаря, здатного вирішувати типові проблеми і завдання, виходячи з придбаного навчального досвіду й адекватного оцінювання конкретної клінічної ситуації [7, с. 219].

Опит викладання доводить, що знань, отриманих з лекційного матеріалу та практичних занять недостатньо, щоб ґрунтовно опанувати медичну науку та практику. Але вивчення додаткової наукової літератури не може здійснюватись під час аудиторних занять, це необхідно робити самостійно [9, с. 254]. Саме тому студенти повинні мати навички самостійної роботи, стійке прагнення до розширення й удосконалення теоретичних знань, щодо вирішення клінічних і ситуативних завдань, мати мотивацію до засвоєння навичок користування інтернет-ресурсами, які дозволяють своєчасно отримувати інформацію про сучасний стан медичної науки в різних країнах світу.

Підготовка лікаря у Запорізькому державному медичному університеті (ЗДМУ) базується не тільки на традиційній системі навчання, а й на залученні майбутнього лікаря до науково-дослідницької діяльності. З одного

боку це сприяє розвитку творчого мислення студентської молоді, з іншого – є ефективним варіантом самостійної роботи студента-медика.

Мета роботи – оцінити діяльність студентського наукового гуртка з фізичної реабілітації та спортивної медицини ЗДМУ на формування професійної мотивації студентів.

Матеріали дослідження та їх обговорення. На кафедрі фізичної реабілітації, спортивної медицини, фізичного виховання і здоров'я ЗДМУ студентський науковий гурток з фізичної реабілітації та спортивної медицини функціонує з 1997 року. До роботи гуртка залучаються студенти I-VI курсів зі спеціальності лікувальна справа та педіатрія. Особливістю нашого наукового гуртка є той факт, що до нього входять не тільки майбутні лікарі, а й студенти-спортсмени. Цій категорії студентської молоді приділяється особлива увага, тому що студент-спортсмен, має реальну можливість не тільки оцінити важливість існування кваліфікованого лікаря зі спортивної медицини, а й в достатньому об'ємі ознайомитись із впливом фізичних навантажень різного об'єму і інтенсивності на організм спортсмена чи особи, яка займається фізичною культурою. Студенти гуртка мають можливість ознайомитись і порівняти методи оцінки рівня здоров'я в популяції, оцінити власний рівень здоров'я.

На сучасному етапі особливо актуальним є збереження здоров'я і заохочення до здорового способу життя. Члени наукового гуртка отримують мотивацію і ґрунтовні знання щодо необхідності регулярних дозованих фізичних навантажень і відмову від шкідливих звичок, що, безумовно, віддзеркалюється й на їх способі життя.

Поява інтернету і електронних баз даних сприяла встановленню рівних умов для доступу до інформації. Інтернет як базова інформаційно-комунікативна інновація надає безліч можливостей кожному студенту [1, с. 21, 2, с. 144]. Члени гуртка широко використовують доступ до електронних варіантів наукових збірників, публікацій, монографій, іноземних наукових джерел, каталогів періодичних наукових видань. Інтернет-ресурси дозволяють користування бібліотеками різних вищих навчальних закладів та країн в режимі on-line, перегляд наукових відеороликів, створення сторінок у соціальних мережах для швидкого обміну інформацією.

Окремо слід приділити увагу участі студентів гуртка в науково-практичних конференціях. На нашу думку, це дуже важлива складова, яка з одного боку дозволяє висвітлити результати самостійної роботи студента-медика и всього гуртка загалом, а з іншого боку – оцінити напрямок досліджень аналогічних гуртків в інших вищих навчальних закладах, дає можливість вільного спілкування і набуття досвіду. Щорічно члени студентського наукового гуртка з фізичної реабілітації та спортивної медицини під керівництвом своїх викладачів беруть участь у студентських наукових конференціях як на Україні, так і за її межами, друкують статті, виступають з докладами і отримують призові місця. На нашу думку, саме друк результатів власних досліджень і можливість висвітлити їх на конференціях, в тому числі і з міжнародною участю, отримавши при цьому

позитивну оцінку колег, дозволяє майбутньому лікарю вкотре перекоонатись в правильності обраного шляху, а саме, в необхідності позааудиторної, самостійної роботи.

ВИСНОВКИ

Таким чином, науково-дослідницька діяльність студентів-медиків є невід'ємною складовою навчально-виховного процесу, що забезпечує формування та розвиток майбутнього лікаря як творчої особистості, здатної на науковій основі розв'язувати практичні завдання, сприяє формуванню розуміння постійного самовдосконалення і придбання навичок, необхідних впродовж всієї майбутньої професійної діяльності.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Бенюк В.О. Впровадження сучасних освітніх технологій в навчальний процес вищих медичних закладів України / В.О. Бенюк // Медична освіта. – 2012. – № 3. – С. 20-22.
2. Вороненко Ю.В. Електронні навчальні посібники для відображення медичних процедурних знань: принципи, етапи створення, методологія / Ю.В. Вороненко, О.П. Мінцер, В.В. Краснов. – К., 2009. – 160 с.
3. Долженко О.В. Сорбонская и Болонская декларации: Информация к размышлению / О.В. Долженко // Вестник высшей школы: Alma mater. – 2000. – № 6.
4. Кредитно-модульна система організації навчального процесу у вищих медичних (фармацевтичному) навчальних закладах України на новому етапі: матеріали Х ювілейної Всеукр. навч.-наук. конф. з міжнар. участю (м. Тернопіль, 18–19 квітня 2013 р.): у 2 ч. / Терноп. держ. мед. ун-т ім. І.Я. Горбачевського. – Тернопіль: ТДУ, 2013. – 700 с.
5. Медведенко Н.В. Модульно-рейтинговая технология оценки достижений студентов вуза / Н.В. Медведенко // Стандарты и мониторинг в образовании. – 2008. – № 1. – С. 18-22.
6. Мілерян В.Є. Методичні основи підготовки і проведення навчальних занять в медичних вузах: методичний посібник / В.Є. Мілерян. – К.: Хрещатик, 2004. – 80 с.
7. Мруга М.Р. Структурно-функціональна модель професійної компетентності майбутнього лікаря як основа діагностування його фахових якостей: дис. ... к.пед.н.: 13.00.04 / М.Р. Мруга. – К., 2007. – С. 202-223.
8. Наказ МОЗ України «Про затвердження Концепції розвитку вищої медичної освіти в Україні» від 12.09.2008 р. № 522/51.
9. Педагогічне оцінювання і тестування. Правила, стандарти, відповідальність. Наукове видання / Я.Я. Болубаш, І.Є. Булах, М.Р. Мруга, І.В. Філончук. – К.: Майстер-клас, 2007. – 272 с.
10. Пίδαєв А.В. Болонский процесс в Европе. Что это такое и нужен ли он Украине? Возможна ли интеграция медицинского образования Украины в Европейское образовательное пространство? / А.В. Пίδαєв, В.Г. Передерий. – Одесса: Одес. гос. мед. ун-т, 2004. – 190 с.

Стаття надійшла до друку: 15.04.2015 р.

С.М. Малахова

*Запорізький державний медичний університет
Кафедра фізичної реабілітації, спортивної медицини,
фізичного виховання і здоров'я*

КРЕДИТНО-МОДУЛЬНА СИСТЕМА НАВЧАННЯ: МОЖЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ОРІЄНТАЦІЇ СТУДЕНТІВ

У навчально-методичній статті визначено значення самостійної роботи студентів як умови професійного становлення майбутнього лікаря. Розглянуто методи, завдання і цілі удосконалення самостійної роботи студентів при підготовці фахівців медичного профілю. Відомо, що знань, отриманих з лекційного матеріалу та практичних занять недостатньо, щоб ґрунтовно опанувати медичну науку та практику. Але вивчення додаткової наукової літератури не може здійснюватись під час аудиторних занять, тому це необхідно робити самостійно.

Описано досвід організації роботи студентського наукового гуртка з фізичної реабілітації та спортивної медицини Запорізького державного медичного університету. Показано, що залучення студентів до більш глибокого вивчення предмета в позааудиторний час сприяє формуванню професійної мотивації і навичок, стимулює освоєння сучасних інформаційних технологій в медицині і підвищує результати успішності.

Таким чином, науково-дослідницька діяльність студентів-медиків є невід'ємною складовою навчально-виховного процесу, що забезпечує формування та розвиток майбутнього лікаря як творчої особистості, здатної на науковій основі розв'язувати практичні завдання, сприяє формуванню розуміння постійного самовдосконалення і придбанню навичок, необхідних впродовж всієї майбутньої професійної діяльності.

Ключові слова: вища медична освіта, мотивація учбової та професійної діяльності, студентський науковий гурток.

С.Н. Малахова

*Запорожский государственный медицинский университет
Кафедра физической реабилитации, спортивной медицины, физического
воспитания и здоровья*

КРЕДИТНО-МОДУЛЬНАЯ СИСТЕМА ОБУЧЕНИЯ: ВОЗМОЖНОСТИ ФОРМИРОВАНИЯ ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ ОРИЕНТАЦИИ СТУДЕНТОВ

В учебно-методической статье определено значение самостоятельной работы студентов как условие профессиональной ориентации будущего врача. Рассмотрены методы, задачи и цели совершенствования самостоятельной работы студентов при подготовке специалистов медицинского профиля. Знаний, полученных из лекционного материала и практических занятий недостаточно, чтобы основательно овладеть медицинской наукой и практикой, однако изучение дополнительной научной

литератури не может осуществляться во время аудиторных занятий, это необходимо делать самостоятельно. Описан опыт организации работы студенческого научного кружка по физической реабилитации и спортивной медицине в Запорожском государственном медицинском университете. Показано, что привлечение студентов к более глубокому изучению предмета во внеаудиторное время способствует формированию профессиональной мотивации и навыков, стимулирует освоение современных информационных технологий в медицине и повышает результаты успеваемости.

Таким образом, научно-исследовательская деятельность студентов-медиков является неотъемлемой частью учебно-воспитательного процесса, что обеспечивает формирование и развитие будущего врача как личности, способной на научной основе решать практические задачи, формирует понимание постоянного самосовершенствования и приобретение навыков, необходимых на протяжении всей будущей профессиональной деятельности.

Ключевые слова: высшее медицинское образование, мотивация учебной и профессиональной деятельности, студенческий научный кружок.

S.M. Malakhova

Zaporozhye State Medical University

Department of Physical Rehabilitation, Sports Medicine,

Physical training and Health

**CREDIT-MODULAR EDUCATIONAL SYSTEM:
POSSIBILITY OF FORMATION OF PROFESSIONAL ORIENTATION OF
STUDENTS**

In educational article the importance of students' independent work as a condition of becoming a professional future doctor. The methods, goals and objectives improving students' independent work for specialist medical profile. We know that the knowledge gained from lectures and practical lessons is not enough to thoroughly master of medical science and practice. But additional study of scientific literature can not be operated during classroom lessons, so this should be done independently.

Showing experience of students scientific circle of physical rehabilitation and sports medicine in Zaporozhye State Medical University. It is shown that the involvement of students to a deeper study of the subject in extracurricular time promotes motivation and professional skills, stimulates mastering modern information technology in medicine and increases performance results.

Thus, the scientific and research activities of medical students is an integral part of the educational process that ensures the formation and development of future doctor a creative person, able to scientifically solve practical problems, promotes understanding of continuous improvement and acquisition of skills required for all future careers.

Key words: higher medical education, motivation, educational and professional activities of the students.

<i>Побел А.М., Кляцький Ю.П., Трибушний О.В., Побел Є.А., Труфанов І.І., Гордієнко Ю.О.</i>	
ХІРУРГІЧНЕ ЛІКУВАННЯ ПЕРИПРОТЕЗНОЇ ІНФЕКЦІЇ КУЛЬШОВОГО СУГЛОБА.....	229
<i>Притула В.П., Рибальченко І.Г.</i>	
ХІРУРГІЧНЕ ЛІКУВАННЯ ПЕРЕКРУТУ ЯЄЧКА У НОВОНАРОДЖЕНИХ ДІТЕЙ.....	234
<i>Рожко О. А., Нагорная Ю.В.</i>	
ОСОБЕННОСТИ ФАКОЭМУЛЬСИФИКАЦИИ КАТАРАКТЫ У БОЛЬНЫХ С МИОПИЕЙ ВЫСОКОЙ СТЕПЕНИ И ЕЕ РЕЗУЛЬТАТЫ	242
<i>Ульянова Н.А., Бажора Ю.И., Венгер Л.В., Сметюк Е.А.</i>	
ЭФФЕКТИВНОСТЬ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ИММУНОМОДУЛЯТОРОВ В СИСТЕМЕ ДИФФЕРЕНЦИРОВАННОГО ПОДХОДА К ФАКОХИРУРГИИ У ПАЦИЕНТОВ С ВЫСОКОЙ ОСЕВОЙ МИОПИЕЙ.....	248
<i>Фуштей И.М., Савченко О.А., Подсевахина С.Л., Ткаченко О.В.</i>	
ОПЫТ ПРИМЕНЕНИЯ КОМБИНАЦИИ АЦЕТИЛЦИСТЕИНА И АМБРОКСОЛА У ПАЦИЕНТОВ ВНЕБОЛЬНИЧНОЙ ПНЕВМОНИЕЙ.....	257
<i>Фуштей И.М., Савченко О.А., Кацюба Ю.В., Ткаченко О.В., Мирный Д.П.</i>	
КОРРЕКЦИЯ ПСИХОПАТОЛОГИЧЕСКИХ ИЗМЕНЕНИЙ У ПАЦИЕНТОВ С ИБС ПОСЛЕ ВЫПОЛНЕННОГО АКШ С ПОМОЩЬЮ АДАПТОЛА.....	263
ПИТАННЯ НАВЧАННЯ	
<i>Малахова С.М.</i>	
КРЕДИТНО-МОДУЛЬНА СИСТЕМА НАВЧАННЯ: МОЖЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ОРІЄНТАЦІЇ СТУДЕНТІВ.....	272
ЗМІСТ	277